

Република Србија
Привредни апелациони суд
5 Пж 7346/14
07.05.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Ђорђа Јовановића, председника већа, судије Браниславе Горавице и судије Весне Тодоровић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „ОТП БАНКА СРБИЈА“ АД Нови Сад - Филијала у Нишу, ул. Николе Пашића бр. 28, против туженог „SARAWOOD“ DOO Ушће, ул. Пролетерских бригада бр. 40, ради дуга, вредност предмета спора 1.007.505,48 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Краљеву 5 П 171/2014 од 27.08.2014. године, у седници већа одржаној дана 07.05.2015. године, донео је

ПРЕСУДА

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснован жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Привредног суда у Краљеву 5 П 171/2014 од 27.08.2014. године у делу става I изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга плати износ од 940.221,84 динара, као и законску затезну камату на износ од 528.457,26 динара почев од 17.06.2013. године па до коначне исплате.

II ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧАВА пресуда Привредног суда у Краљеву 5 П 171/2014 од 27.08.2014. године у делу става I изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга плати износ од 67.283,24 динара са законском затезном каматом од 17.06.2013. године до исплате и затезну камату на износ од 411.764,58 динара од 17.06.2013. године до исплате и у ставу II изреке и ПРЕСУЂУЈЕ:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 67.283,64 динара са законском затезном каматом од 17.06.2013. године до исплате и затезну камату на износ од 411.764,58 динара од 17.06.2013. године до исплате.

Обавезује се тужени да тужиоцу плати трошкове поступка у износу од 68.808,88 динара у року од 8 дана од дана достављања преписа ове пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Краљеву 5 П 171/2014 од 27.08.2014. године у ставу I изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга плати износ од 1.007.505,48 динара са законском затезном каматом почев од 17.06.2013. године

па до коначне исплате. У другом ставу II изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 129.352,00 динара.

Благовременом жалбом тужени побија наведену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, па у смислу навода из жалбе предлаже да се иста преиначи и одбије тужбени захтев или да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак. Трошкове другостепеног поступка опредељено не тражи.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог делимично основана.

У поступку доношења првостепене пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, у смислу члана 386. став 3 истог Закона.

Неосновани су наводи жалбе да је учињена битан повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 7. Закона о парничном поступку јер тужени није обавештен о месту и датуму одржавања вештачења. Из списка предмета произлази да је у налазу и мишљењу вештака наведено да је вештак препорученом пошиљком обавестио пуномоћника туженог да ће се вештачење обавити 17.07.2014. године код тужиоца, а да за туженог наведеног дана у заказано време нико није приступио. Према садржини записника са рочишта за главну расправу од 27.08.2014. године констатовано је да је вештак предочио суду и странкама потврду о пријему позива за вештачење који је вештак упутио препорученом пошиљком пуномоћнику туженог, а пуномоћник туженог није оспорио веродостојност потврде и није предложио доказе на околност да су у потврди наведени неистинити подаци. При томе, у конкретном случају тужени је имао могућност да расправља у овом спору, да постави питања вештаку економске струке на чији налаз суштински није дао конкретне примедбе, као што је имао могућност и да сагласно члану 271. став 1 и 2. Закона о парничном поступку достави писмене примедбе на налаз и мишљење вештака, а до закључења главне расправе тужени такве примедбе није поднео. Следи да нема повреде из члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку.

Нису основани ни наводи жалбе да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, јер тужиоца није заступало овлашћено лице у радном односу - дипломирани правник са положеним правосудним испитом, а туженог адвокат. Према члану 23. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 55/2014), који је ступио на снагу 31.05.2014. године, поступак започет по Закону о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 - УС и 74/13 -УС), а није окончан пре ступања на снагу овог закона спровешће се по одредбама овог закона. Чланом 4. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 55/2014) прописано је да се у члану 85. додаје нови став који гласи: „Пуномоћник правног лица може бити адвокат, као и дипломирани правник са положеним правосудним испитом који је у радном односу у том правном лицу“. Из наведеног следи да се измењене одредбе примењују не само на поступке покренуте тужбом после 31.05.2014. године, већ и на све поступке који су у току, под условом да се воде по Закону из 2011. године. Циљ наведене одредбе је да се обезбеди што стручније заступање

правних лица. Међутим, наводи жалбе да су пуномоћници странака имали овлашћење за заступање али да нису имали предвиђена својства сагласно члану 85. став 3. Закона о парничном поступку, не представљају указивање на апсолутно битну повреду из члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, већ релативно битну повреду из члана 374. став 1. истог Закона, на коју не може указивати тужени у смислу члана 479. Закона о парничном поступку јер се у конкретном случају ради о спору мале вредност. Наиме, тужиоца је заступало лице које је имало уредно и пуноважно пуномоћје, па се не може сматрати неовлашћеним. Одсуство свих квалитета које измењени Закон о парничном поступку предвиђа за пуномоћника правног лица, је недостак на који би могао указивати само тужилац, а и тада би суд био овлашћен да цени да ли је наведени недостатак био од утицаја на законитост донете одлуке.

Неосновано је указивање жалиоца на постојање битних повреда одредаба парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер првостепена пресуда нема недостатака због којих се правилност не би могла испитати, у образложењу су наведени разлози о свих одлучним чињеницама који следе из утврђеног чињеничног стања.

Према чињеничном стању које је првостепени суд утврдио до закључења главне расправе, тужилац је са привредним друштвом „Raša&Gara“ ДОО Ушће закључио Уговор о позајмици по текућем рачуну бр. 00-442-0201470.1 у висини од 1.200.000,00 динара, на 12 месеци од дана евидентирања позајмице на текућем рачуну клијента. Према члану 3 став 1. Уговора предвиђено је да банка обрачунава уговорену камату, а у ставу 4 да у случају да власник рачуна не измири своје обавезе о року доспелости на све доспеле, а неизмирене обавезе банка обрачунава законску затезну камату у складу са законом. Тужилац, као поверилац и тужени као јемац платац закључили су Уговор о јемству од 26.02.2010. године којим се јемац обавезао према повериоцу да ће у целости испунити доспеле обавезе главног дужника „Raša&Gara“ ДОО Ушће које проистичу из Уговора о кредиту број 00-4420201470.1/КР2008/3201 од 29.10.2008. године. Чланом 3 уговора јемац се обвезао повериоцу да ће ради испуњења својих обавеза по основу јемства повериоцу предати одговарајући број потписаних сопствених меница у складу са меничним споразумом.

Првостепени суд је прибављањем налаза и мишљења вештака утврдио да је на основу Уговора о позајмици по текућем рачуну од 27.10.2008. године клијенту привредном друштву „Raša&Gara“ ДОО Ушћу дата 29.10.2008. године уговорена позајмица од 1.200.000,00 динара, да је тужиоцу враћен износ од 693.356,86 динара на име главног дуга, да клијент није вратио износ од 506.643,14 динара на име главног дуга, да обрачуната уговорена камата за период од 29.10.2008. године до 29.10.2009. године износи 257.438,14 динара, да је клијент платио износ 235.624,02 динара, да није платио износ од 21.814,12 динара, да обрачуна затезна камата на износ главног од 29.10.2009. до 17.06.2013. године износи 416.965,89 динара, да обрачуната затезна камата на доспелу уговорену камату за период од 01.01.2009. године до 17.06.2013. године износи 22.269,25 динара, да је клијент платио износ од 5.286,88 динара, да није платио 16.982,37 динара, да је тужилац на износ обрачунате законске затезне камате по основу главног дуга и редовне уговорене камате за период од 01.01.2010. године до 31.07.2012. године обрачунавао законску затезну камату, да ако се камата

обрачуна применом простог интересног рачуна добија се износ од 61.522,78 динара.

Предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца према туженом по основу наведеног Уговора о јемству у износу од 1.007.505,48 динара са законском затезном каматом од 17.06.2013. године до исплате, које се састоји од главнице у износу од 506.643,14 динара, обрачунате уговорене камате од 29.10.2008. године до 29.10.2009. године у износу од 21.814,12 динара, обрачунате затезне камате у укупном износу од 479.048,22 динара и то: обрачунате на главни дуг од 29.10.2009. до 17.06.2013. године у износу 396.140,70 динара, обрачунате на уговорену камату од 01.01.2009. године до 17.06.2013. године у износу од 15.623,88 динара, обрачунате затезне камате на обрачунату затезну камату од 01.10.2009. године до 31.07.2012. године у износу од 67.287,64 динара.

Првостепени суд је правилно применио материјално право, и то одредбу члана 997, 1004. став 3. Закона о облигационим односима када је закључио да тужени одговара, као јемац платац, односно одговара повериоцу, као главни дужник, за целу обавезу, чије испуњење поверилац може захтевати било од главног дужника, било од јемца или од обојице истовремено.

Неосновано је указивање жалиоца да је по основу Уговора о јемству једина обавеза туженог била предаја меница и да је он своју обавезу испунио у целисти, да је тужилац своје потраживање могао да наплати предајом меница на реализацију, да тужилац примљене менице од туженог није доставио на реализацију и да све док то не учини нема право на судску заштиту, да је тужба преурањена и да исту треба одбацити. Наиме, предаја менице представља само начин обезбеђења плаћања и није доказ да су обавезе по основу уговора о јемству извршене, нити је по пријему меница тужиоцу ограничено право и могућност да наплату дугованог тражи судским путем.

Такође, правилно је првостепени суд закључио да тужилац сагласно члану 400. став 1. и 3. Закона о облигационим односима има право да обрачунате уговорне камате припише главници, те да на тако добијен укупан износ даље потражује законску затезну камату, јер је уговором о позајмици предвиђено да ће на уговорену камату када доспе за плаћање почети да тече камата ако не буде исплаћена.

Међутим, првостепени суд је неправилно применио одредбу члан 277. и 279. став 2. Закона о облигационим, када је закључио да тужилац има право на обрачунату затезну камату у износу 67.287,64 динара (обрачуната затезна камата на обрачунату затезну камату од 01.01.2010. до 31.07.2012. године) и да има право на затезну камату од 17.06.2013. године до исплате на износ 396.140,70 динара (обрачуната затезна камата на износ главног дуга од 29.10.2010. године до 17.06.2013. године) и на износ од 15.623,88 динара (обрачуната затезна камата на уговорену камату од 01.01.2009. године до 17.06.2013. године). Затезна камата у смислу члан 295. Закона о облигационим односима по својој правној природи представља споредно потраживање које прати судбину главног дуга и има природу споредног потраживања све док главни дуг није плаћен. У ситуацији када се главни дуг плати, тада се до тада доспеле, а неплаћене затезне камате могу обрачунати и утужити, као самостално потраживање према одредби члана 279. Закона о облигационим односима. Тек тада обрачунате затезне камате добијају природу самостално утуженог дуга, услед чега на исти може тећи затезна камата од дана када је суду поднесен захтев за њихову исплату. У ситуацији када главни

дуг није плаћен, затезна камата задржава правну природу споредног потраживања, без обзира да ли је утужена описно захтевом да се на главницу досуди затезна камата почев од неког датума наведеног у тужби до исплате, или је иста математички обрачуната и утужена у израженом новчаном износу (што је овде случај).

Имајући у виду горе наведено становиште другостепеног суда о правилној примени материјално правних одредби чланова 277, 279. и 400. Закона о облигационим односима на конкретан случај, другостепени суд је став I изреке првостепене пресуду потврдио, у погледу главног дуга у износу од 506.643,14 динара, у погледу обрачунате уговорене камате у износу од 21.814,12 динара и на тај начин дошао до износа од 528.457,26 динара, на који износ тече законска камата од 17.06.2013. године (дан до кога је извршен обрачун затезне камате). Другостепени суд је такође првостепену пресуду потврдио у погледу обрачунате затезне камате до 17.06.2013. године на главницу у износу од 396,140,70 динара и по основу обрачунате затезне камате на уговорену камату у износу од 15.623,88 динара, што укупно износи 411.764,58 динара.

У преосталом делу став I изреке првостепене пресуде је преиначен тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 67.283,64 динара (обрачуната затезна камата на обрачунату затезну камату за период од 01.01.2010. године до 31.07.2012. године) са затезном каматом од 17.06.2013. године до исплате и за затезну камату на износ од 411.764,58 динара (обрачуната затезна камата на износ главног дуга и уговорене камате) од 17.06.2013. године до исплате.

Одлука о трошковима поступка донета је применом чланова 153. и 165. Закона о парничном поступку, јер тужилац само у незнатном делу није успео у спору, па му са основом припадају тражени трошкови првостепеног поступка обрачунати према вредности предмета спора од 940.221,84 динара и то: 34.404,44 динара на име таксе за тужбу и 34.404,44 динара на име таксе за пресуду, односно укупно 68.808,88 динара.

Из наведених разлога, а применом члана 390. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци ове пресуде под I, док је одлука у ставу II донета применом члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку.

БГ/НМ/ВМ

Председник већа-судија
Ђорђе Јовановић, с.р.

За тачност отправка